

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 2

14. siječnja 2016.

cijena 200 Ft

*Gradišćanska mladina
na prvom balu ove sezone u Koljnofu*

Foto: Timea Horvat

11. stranica

Skupština HDS-a

3. stranica

Susret zborova u Dušniku

6. stranica

Pomurska mladež

14. stranica

Komentar

Stresno obrazovanje

Čini mi se da je nova školska godina počela nedavno, a već se završava i prvo polugodište (22. siječnja). Još se uvijek sjećam problema na početku školske godine oko izbora ravnatelja u jednoj našoj pomurskoj školi, što ni dandanas ne mogu razumjeti. Kako je moglo doći do toga da jedini kandidat s ispunjavanjem svih uvjeta natječaja nije bio izabran za ravnatelja, nego je Centar „Klebensberg“ vođenje narodnosne ustanove htio povjeriti osobi koja uopće ne govori hrvatski? Problem je privremeno riješen, ali samo privremeno na godinu dana. Zabrinjavaju me i drugi tjekovi našega narodnosnog obrazovanja, naime otkada narodnosne škole pripadaju obrazovnim okruzima, unutar okruga nastava se organizira pod jednim „kalupom“, sve je izmiješano. Događa se da iz Obrazovnog okruga u narodnosnu školu pošalju nastavnika bez znanja narodnosnog jezika na određen zadatak iako postoji i nastavnik hrvatskoga podrijetla koji bi to također mogao obavljati. Time se nastavnički kolektiv s hrvatskim podrijetlom „razrjeđuje“, u toj se narodnosnoj ustanovi rjeđe čuje hrvatska riječ, komunicira se većinom na mađarskome jeziku. U zadnje vrijeme sve više se uvjeravam da teškoća ima podosta i u drugim odgojno-obrazovnim ustanovama, bez obzira jesu li to narodnosne ili mađarske. Neke školske ustanove i javno su izrekle da odgojno-obrazovni sustav smatraju kaotičnim, nesigurnim i da će za nekoliko godina kakvoća mađarskog obrazovanja u odnosu na europske standarde vrlo opadati, naime u takvim uvjetima kakvi postoje sada, ne može se učiti. Prema mišljenju pedagoga obujam gradiva katkada je problem i najboljim učenicima, što i mi roditelji možemo potvrditi. Jedan srednjoškolac u prosjeku ima 35 sati nastave tjedno, a u narodnosnim školama djeca imaju još više, a ako savjesno uče i žele dobre ocjene, onda moraju još i izvan nastave učiti nekoliko sati. Izračunamo li to, uočavamo da dijete dnevno mora više učiti od osam sati. U narodnosnim školama osim toga ima još dodatnih sati, pa je opterećenje još veće, događa se da roditelj upravo zbog toga dijete odvede u mađarsku školu. Sve te teškoće oko djelovanja odgojno-obrazovnih ustanova stvaraju stres među djelatnicima, pedagogima, što prelazi i na djecu i na roditelje, i sve to dovodi do neuspjeha u nastavi. Možda to ne bi trebalo tako biti u 21. stoljeću u kojem ciljeve postižu oni koji ulažu u vlastito znanje.

beta

Glasnikov tjedan

Ovoga tjedna donosimo podatke o veličinama dodatne potpore koju su temeljem priloženih zapisnika i nakon njihova bodovanja ostvarile hrvatske mjesne i teritorijalne samouprave u 2015. godini (na osnovi zapisnika iz 2014.), a sredstva trebaju «potrošiti» u prvom tromjesečju 2016. godine. Kako se financiraju narodnosne samouprave iz državnoga proračuna? Temeljem zajamčenoga godišnjeg proračuna za djelatnost (iste veličine za sve) i temeljem potpore za dodatne zadatke. Veliku glavobolju zadaje zastupnicima hrvatskih samouprava bodovanje i dodjela sredstava na osnovi dobivenih bodova takozvane potpore po učinku.

Kako se financiraju narodnosne samouprave iz državnoga proračuna? Temeljem zajamčenoga godišnjeg proračuna za djelatnost (iste veličine za sve) i temeljem potpore za dodatne zadatke.

Kako se dade zaključiti, velik je nedostatak u protoku informacija između hrvatskih samouprava i mjesnih bilježnika, te vodstva naselja kojima zakon zadaje okvire potpore, pomoći i osiguravanja te provedbe zakonom propisanih radnja kako bi narodnosna samouprava mogla nesmetano i što bolje djelovati. Nije jasno po kojim se načelima boduje i što je ono u poslanim zapisnicima, koje su to odluke i u kojim kategorijama, koje mogu donijeti veći broj bodova, a time i veću novčanu potporu. Velik broj hrvatskih samouprava diljem zemlje nezadovoljan je veličinom dobivene potpore po učinku i dodijeljenim bodovima na osnovi poslanih zapisnika. Potpora za djelovanje u 2015. godini za sve samouprave – koje po posljednjem popisu pučanstva (iz 2011.) imaju od 25 do 50 pripadnika svoje narodnosti – bila je 189 801 forinta, a u onim naseljima gdje je broj pripadnika

dane narodnosti temeljem popisa pučanstva iznad 50, godišnja potpora za djelovanje iznosila je 379 603. Maksimalan je broj bodova ocjene aktivnosti, a time i davanja veličine potpore po učinku, 100. Vrijednost jednog boda bila je 2015. – za mjesne narodnosne samouprave 36 767 forinta – za područne samouprave u iznosu od 52 650 forinta. Od onih hrvatskih samouprava koje su ocjenjivane, dale molbu temeljem zapisnika, s nula bodova ocijenjeno je primjerice Hrvatska samouprava XVII. okruga, a ima ih još s nula ili pet bodova. Maksimalan broj, 100 bodova, osvojile su dvije hrvatske mjesne samouprave: garska Hrvatska samouprava – rad

vrednovan stopostotnim učinkom (maksimalan broj bodova 100) i dodijeljenom potporom u iznosu od 3 767 712 forinta, te kaniška Hrvatska samouprava – rad vrednovan stopostotnim učinkom (maksimalan broj bodova 100) i dodijeljenom potporom u iznosu od 3 767 712 forinta. Od područnih

hrvatskih samouprava s najviše bodova ocijenjena je Hrvatska samouprava Šomođske županije, s 89 bodova, i dodijeljenom potporom u iznosu od 4 685 886 forinta.

Hrvatska samouprava Šomođske županije s 89 bodova i 4 685 886 forinta ostvarila je najveći iznos potpore jednoj narodnosnoj samoupravi u Mađarskoj u 2015. godini.

Očito je, bar iz izjava narodnosnih dužnosnika sredinom 2015. godine, da treba težiti modelu stvaranja jednakih mogućnosti, te jasnih, javnih stavova iz kojih se vidi koliko i što bodovno vrijedi u djelatnostima i odlukama mjesnih i područnih narodnosnih samouprava, kako bi i one same činile takve poslove i programe, donosile odluke za zapisnik kojima će postići što veći broj bodova kod Ministarstva ljudskih resursa, a time i veću godišnju potporu po učinku...

Branka Pavić Blažetin

HDS-ova redovita sjednica – posljednja u 2015. godini

Na temelju nastalih promjena, Skupština je jednoglasno prihvatila pismeno predloženi prijedlog o izmjenama i dopunama Proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2015. godinu s prihodima i rashodima u iznosu od 1 426 798 000 forinta. Sukladno Odredbama pravilnika o organizaciji i djelovanju, 19. prosinca prošle godine sazvana je posljednja lanjska sjednica Skupštine Hrvatske državne samouprave koja je održana u njezinu uredu u Budimpešti.

Pošto je utvrđen kvorum, budući da se pozivu odazvalo 17 od ukupno 23 vijećnika, uza šest opravdano nenazočnih, na prijedlog predsjednika Ivana Gugana, jednoglasno je prihvaćen pismeno predloženi dnevni red, uz usmenu dopunu da se među „razno“ uvrsti dva pismena prijedloga Franje Pajrića u svezi s izmjenom i dopunom Pravilnika o organizaciji i djelovanju te priređivanju božićnih koncerata, a usmeno još dodao problem oko prijma digitalnih programa hrvatske i austrijske televizije.

Uz usmene dopune predsjednika Gugana – koji je čestitao organizatorima Državnog dana Hrvata u Martincima i sudionicima Croatiade u izlaganju projektnih tema za učenike osnovnih škola održane u Santovu, između ostalog izvijestivši o predaji novog vrtića u pečuškom obrazovnom središtu koji će primiti 80 polaznika – Skupština je bez rasprave usvojila već uobičajeno izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica, o izvršenju odluka kojima je rok istekao, nadalje o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. Skupština je jednoglasno podržala prijedlog da se potpora Ministarstva ljudskih resursa za obnovu spomen-križeva u iznosu od milijun forinta, na temelju pet pristiglih molba (Unda, Narda, Kukinj, Drvljance i Komar), raspodijeli po 300 tisuća forinta za Undu i Kukinj, a 400 tisuća za Komar.

Uz manju raspravu oko prijedloga Franje Pajrića za izmjenu i dopunu Pravilnika Skupštine koji nisu prihvaćeni (4 za, 5 suzdržanih i 5 protiv), Skupština je uz četiri glasa protiv, na temelju primjedaba ÁSZ-a prihvatila pismeno predloženi prijedlog o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i djelovanju Hrvatske državne samouprave.

Skupština je također prihvatila izvješće o završetku projekta (izgradnja vrtića u Pečuhu) DDOP-3.1.2-12 pod naslovom „razvijanje obrazovnih institucija“, jednog od najmodernijih vrtića u Pečuhu, uz usmenu dopunu voditelja HDS-a ureda Joze Solge.

U nastavku je Skupština jednoglasno prihvatila ugovor o suradnji između Hrvatske državne samouprave i Samouprave sela Santova vezano uz tamošnji Hrvatski vrtić, osnovnu školu i učenički dom. Prema ugovoru, Samouprava naselja Santova uz godišnju potporu od pet milijuna forinta osigurava korištenje športske dvorane, mjesnog doma kulture, knjižnice i drugih prostorija, a osim toga i uređivanje zelenih površina. Nakon kraće rasprave o izboru tvrtke za izradbu plana obnove zgrade hrvatskoga školskog središta u Sambotelu, Skupština je od tri ponude ponudila najpovoljniju.

Kako bi uistinu mogle početi pripreme za pokretanje nove ustanove, Skupština je nakon opširnog izvješća predsjednice Povjerenstva Edite Horvat Pauković, uz jedan suzdržani glas, prihvatila nacrt Osnivačkog dokumenta hrvatskoga školskog

Sjednici je nazočilo 17 od ukupno 23 vijećnika HDS-ove Skupštine.

središta u Sambotelu koji će biti predan na usuglašavanje s nadležnim državnim i stručnim ustanovama. Osim toga prihvaćen je i prijedlog o prihvaćanju privremene zgrade školskog središta u Sambotelu za razdoblje od rujna 2016. do 2018. godine. Više sudionika rasprave istaknulo je potrebu za primjerenom promidžbom za upis hrvatske djece u novo hrvatsko školsko središte, što je zajednički interes, ali i odgovornost svih Hrvata u Mađarskoj.

Bez rasprave Skupština je prihvatila prijedlog o predaji natječaja prema Fondaciji za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa za već uobičajene HDS-ove priredbe.

Na temelju nastalih promjena, Skupština je jednoglasno prihvatila pismeno predloženi prijedlog o izmjenama i dopunama Proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2015. godinu.

Uslijedilo je donošenje odluke o daljnjem zaduženju nadzornika poslovanja Hrvatske državne samouprave, koju je Skupština jednoglasno prihvatila. Zbog pravnih primjedaba, Skupština je uz jedan suzdržani glas potvrdila prije izabrane članove sa strane HDS-a Nadzornog odbora Neprofitnog poduzeća Croatica, Roberta Rontu i Jelicu Pašić Drajković.

Kako bi došli do potpore za 2016. godinu, nakon obavijesti Skupština je na temelju Proračuna za 2015. godinu, na zahtjev nadležnih državnih ustanova, prihvatila jedan nacrt plana Proračuna Hrvatske državne samouprave, ureda i ustanova za 2016. godinu. Pod „razno“ raspravljalo se o narečenim prijedlozima dr. Franje Pajrića.

Na prijedlog Odbora za financije, HDS-ova Skupština jednoglasno je podržala da se predsjedniku HDS, Ivanu Guganu, dodijeli božićnica za 2015. godinu u iznosu jedne njegove mjesečne plaće.

BUDIMPEŠTA – U organizaciji Zavoda za istraživanje i razvoj prosvjete, u prostorijama pečuške Hrvatske gimnazije „Miroslav Krleža“ te budimpeštanske Hrvatske gimnazije u ponedjeljak, 18. siječnja 2016. bit će pismeni dio Državnoga natjecanja srednoškolača iz hrvatskoga jezika i književnosti. Na narečeno se nadmetanje prijavilo šest srednoškolača.

BUDIMPEŠTA – Dana 18. siječnja, u 16.30 sati, u Hrvatskome vrtiću toga grada priređuje se roditeljski sastanak. U sklopu sastanka učiteljica Dejana Šimon izvijestit će roditelje budućih prvaša Hrvatske osnovne škole o odgojno-obrazovnom radu i inim mogućnostima te djelatnosti spomenute ustanove.

BAJA – U organizaciji Plesnoga kruga «Šugavica», a s potporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, 15. siječnja i 26. veljače priređuju se hrvatske plesačnice koje će se održati u športskoj dvorani Osnovne i športske škole «Šugavica» na bajskom Dolnjaku od 18 do 21 sat. Gosti: Jutka Poljak Csicsor, Đuro Jerant i braća Barić.

ALJMAŠ – U suorganizaciji tamošnje Hrvatske samouprave i Bunjevačkog «Divan kluba», 6. veljače priređuje se već tradicionalno Bunjevačko prelo. Program počinje prigodnim kulturnim programom u mjesnom domu kulture, s početkom u 18 sati. Nastupit će: aljmaški KUD «Zora», Pjevački zbor «Divan kluba», aljmaški tamburaški sastav, polaznici mjesnog vrtića i učenici osnovne škole, te KUD «Gacka» iz prijateljskog naselja Bizovca (Hrvatska). Nakon programa u gostionici «Žuto ždrijebe» okupljene će zabavljati garski Tamburaški sastav «Bačka». Ulaznice s večerom: 2500 forinta.

ANDZABEG – Tamošnja Hrvatska samouprava i ove godine priređuje svoju redovitu pokladnu veselicu Racki bal. Bal s naramkom bit će u subotu, 30. siječnja, od 18.30 sati, u gradskoj Priredbenoj dvorani Finta (Finta Rendezvényház, Velencei út 29). U kulturnome programu nastupa erčinska Plesna skupina „Zorica“ i domaći plesači „Igraj kolo“. Na balu svira tukuljski sastav Kolo. Ulaznice po cijeni od 1990 Ft mogu se nabaviti kod predsjednice andzabeške Hrvatske samouprave Agice Weselović na telefonskome broju: 06 20 371 6566.

Odluka o dodjeli potpore za obavljanje javnih zadaća za 2015. godinu Hrvatskim samoupravama umalo 170 milijuna forinta

Diferencirana potpora mjesnim i područnim narodnosnim samoupravama iz državnoga proračuna dijeli se na potporu za djelovanje (diferencirano prema podacima popisa pučanstva iz 2011. godine) i na potporu za obavljanje javnih zadaća, točnije za obavljene javne zadaće, a na temelju vrednovanja (bodovanja) zapisnika prethodne kalendarske godine.

Sukladno odredbama Vladine uredbe broj 428/2012. ministar ljudskih resursa Zoltán Balog odlučio je o dodjeli potpore mjesnim i područnim (županijskim i glavnogradskim) samoupravama za obavljanje javnih zadaća za 2015. godinu, koja je 16. travnja 2015. objavljena na mrežnim stranicama resornog ministarstva. U pravitku se nalazi dokument o potpori i doznacavanju dodijeljenih sredstava u dva obroka (prvog do 15. travnja, i drugog do 15. kolovoza 2015.), nadalje o popisu narodnosnih samouprava, broju utvrđenih bodova i iznosu dodijeljene potpore. Prema tome raspodijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 1 568 533 323 forinti, a vrijednost jednoga boda za mjesne narodnosne samouprave utvrđena je u iznosu 36 676 forinta (2014. bila je 24 366 forinta) što je porast od 33 posto, a za područne samouprave u iznosu od 52 650 forinta (2014. bila je 35 600 forinta).

Već na prvi pogled otkrivamo da je najmanja potpora za 2015. godinu dodijeljena u iznosu 36 676 forinta (za jedan bod), a najveća u iznosu 3 676 712 (za maksimalnih 100 bodova). Među pet najuspješnijih na državnoj razini nalaze se Hrvatske samouprave u Gari i Kaniži, dvije od hrvatskih samouprava u Mađarskoj čiji je rad vrednovan stopostotnim učinkom, a za to im je dodijeljena potpora u iznosu od 3 676 712 forinta. Osim toga, na državnoj razini samo je još nekoliko samouprava s po 99 ili 98 bodova. Osvrnemo li se ukratko na bodovni učinak hrvatskih samouprava, prije ćemo uočiti neke zanimljivosti negoli općenitosti koje bi nas navele na neki opći zaključak.

Kada su u pitanju **područne hrvatske samouprave** (županijske i glavnogradske), ističe se Hrvatska samouprava Šomođske županije s 89 bodova i 4 685 886 forinta potpore (2014. bila je 70 bodova i 2 492 015 forinta), što je ujedno i najveći iznos potpore jednoj područnoj, ali i uopće narodnosnoj samoupravi u Mađarskoj. Na drugome mjestu nalazi se Đur-

ska-mošonsko-šopronska županija sa 75 bodova i 3 948 781 forinta potpore (2014. bila je 42 boda i 1 495 209 forinta), na trećem Bačko-kiškunska županija s 53 boda i 2 790 472 forinta (2014. bila je 25 bodova i 890 005 forinta), slijedi Željezna županija s 32 boda i 1 684 813 forinta (2014. bila je 20 bodova i 712 004 forinta), Budimpešta 46 bodova i 2 421 919 forinta (2014. bila je 66 bodova i 2 349 614 forinta), nadalje Baranjska županija s 28 bodova i 1 474 211 forinta (2014. bila je 14 bodova i 498 403 forinta), i na začelju Zalska županija sa 17 bodova i 895 057 forinta (2014. bila je 23 boda i 818 805 forinta).

Kao i 2014., od 14 okružnih hrvatskih samouprava u **Budimpešti** najveći iznos potpore s 45 bodova 1 654 520 forinta potpore (2014. bila je 38 bodova i 925 921 forinta) ostvarila je Hrvatska samouprava II. okruga. Osim toga jedna okružna samouprava (Hrvatska samouprava XVII. okruga) nije ostvarila pravo na potporu, a jedna je dobila 0 bodova (Hrvatska samouprava Male Pešte/Kispest).

Najšarolikija je **Baranjska županija** s najvećim brojem mjesnih hrvatskih samouprava (33). 2015. godine sa 75 bodova najveću potporu u iznosu od 2 757 534 forinta ostvarila je harkanjska Hrvatska samouprava, na drugome mjestu sa 74 boda i potporom u iznosu od 2 720 767 forinta (2014. bila je 51 bod i 1 242 683 forinte) nalazi se kozarska Hrvatska samouprava, i na trećem sa 60 bodova i potporom od 2 206 027 forinta Hrvatska samouprava Pogana, dok je primjerice Hrvatska samouprava Pečuha ostvario samo 24 boda i 882 411 forinta (2014. bila je 9 bodova i 219 297 forinta), Hrvatska samouprava Birjana s 5 bodova 183 836 forinta, a Hrvatska samouprava Bremena s 0 bodova nije dobio potporu.

Od 12 mjesnih samouprava u **Bačko-kiškunskoj županiji**, garska Hrvatska samouprava ostvarila je maksimalnih 100 bodova i potporu od 3 676 712 forinta (i 2014. bila je je s 85 bodova i potporom od 2 071 139 zauzimala prvo mjesto, dijeleći 7. mjesto na državnoj razini), dijeleći prvo mjesto s još četiri narodnosne samouprave na državnoj razini. Ostvarivši potporu u iznosu od 3 088 438 forinta (2014. bila je s 56 bodova potporu od 1 364 515 forinta), drugo mjesto u Bačkoj i ove godine zauzima Dušnok s 84 boda, treće je Santovo sa 62 boda i 2 279 561 fo-

rintom (2014. bila je 45 bodova i 1 096 485 forinta), četvrti je Čavolj sa 60 bodova i potporom od 2 206 079 forinta. S najmanje bodova (14) Kalača je dobila potporu u iznosu 514 740 forinta.

U devet mjesnih hrvatskih samouprava u **Đursko-mošonsko-šopronskoj županiji** i dalje se ističu Kemlja sa 76 bodova i 2 794 301 forinta potpore (2014. bila je 74 boda i 2 720 767), zatim Stari Grad (Mosonmagyaróvár) sa 65 bodova i 2 389 863 forinta, te Koljnof sa 63 boda i 2 316 328 forinta potpore (2014. bila je 69 bodova i 1 681 277 forinta). Najmanju potporu ostvario je Sopronhorpács sa 17 bodova i 625 041 forinta.

Najjednačija, a možemo reći i najuspješnija jest **Šomođska županija s 13 mjesnih hrvatskih samouprava**, koja unatoč naseljima s malim brojem pripadnika hrvatske zajednice ima najviše naselja s preko dvomilijunskom potporom: Novo Selo 94 boda i 3 456 109 forinta potpore (2014. bila je 60 bodova i 1 461 980), Brlobaš 90 bodova i 3 309 041 forinta (2014. bila je 47 bodova i 1 145 218 forinta), Potonja 85 bodova i 3 125 205 forinta (2014. bila je 51 bod i 1 242 683 forinta), Lukovišće 82 boda i 3 014 904 forinta (2014. bila je 51 bod i 1 242 683 forinta), Tomašin 79 bodova i 2 904 602 forinta (2014. bila je 54 boda i 1 315 782 forinta), Daranj 72 boda i 2 647 233 forinta (2014. bila je 55

bodova i 1 340 148 forinta), Dombol 67 bodova i 2 463 397 forinta (2014. bila je 56 bodova i 1 364 515 forinta), Izvar 67 bodova i 2 463 397 forinta (2014. bila je 46 bodova i 1 120 851 forinta). S 11 bodova i 404 438 forinta, najmanju potporu dobila je Hrvatska samouprava u Atadu (Nagyatád).

U **Željeznoj županiji** od 11 mjesnih samouprava na prvome mjestu je Hrvatski Židan s 88 bodova i 3 235 506 forinta (2014. bila je s 83 boda i 2 022 406 forinta), slijede Narda sa 80 bodova i 2 941 369 forinta (2014. bila je 70 bodova i 1 705 644 forinta), Petrovo Selo sa 73 boda i 2 684 000 forinta (2014. bila je 65 bodova i 1 583 812 forinta), Gornji Četar sa 74 boda i 2 720 767 forinta (2014. bila je 61 bod i 1 486 346 forinta). Sa 16 bodova i potporom od 588 274 forinta, najmanju potporu osvojila je Hrvatska samouprava naselja Bike.

Kao i 2014. u **Zalaskoj županiji od 11 mjesnih hrvatskih samouprava** najuspješnija je Kaniža s maksimalnih 100 bodova i 3 767 512 78 forinta potpore, a sa šest bodova i potporom u iznosu od 220 603 forinta najmanje je dobila bečehelska Hrvatska samouprava. Na drugome mjestu s 55 bodova i 2 022 191 forintom nalazi se Kerestur, a na trećemu Pustara s 49 bodova i potporom u iznosu 1 801 589 forinta.

- mcc -

VRIJEDNOST JEDNOG BODA

- za mjesne narodnosne samouprave 36 767 forinta (2014. bila je 24 366 forinta), što je porast od 34 posto,
- za područne samouprave u iznosu od 52 650 forinta (2014. bila je 35 600 forinta).

NULA BODOVA

Hrvatska samouprava XVII. okruga nije ostvarila pravo na potporu, a ima i onih s nula ili pet bodova.

100 BODOVA

Garska Hrvatska samouprava – rad vrednovan stopostotnim učinkom (maksimalan broj bodova 100) i dodijeljenom potporom u iznosu od 3 767 712 forinta. Kaniška Hrvatska samouprava rad vrednovan stopostotnim učinkom (maksimalan broj bodova 100) i dodijeljenom potporom u iznosu od 3 767 712 forinta.

PODRUČNE HRVATSKE SAMOUPRAVE

- Hrvatska samouprava Šomođske županije s 89 bodova i 4 685 886 forinta (2014. bila je 70 bodova i 2 492 015 forinta),

- Hrvatska samouprava Đursko-mošonsko-šopronske županije 75 bodova i 3 948 781 forinta (2014. bila je 42 boda i 1 495 209 forinta),
- Hrvatska samouprava Bačko-kiškunske županije 53 boda i 2 790 472 forinta (2014. bila je 25 bodova i 890 005 forinta),
- Glavnogradska Hrvatska samouprava (Budimpešta) 46 bodova i 2 421 919 forinta potpore (2014. bila je 66 bodova i 2 349 614 forinta),
- Hrvatska samouprava Željezne županije 32 boda i 1 684 813 forinta (2014. bila je 20 bodova i 712 004 forinta),
- Hrvatska samouprava Baranjske županije 28 bodova i 1 474 211 forinta (2014. bila je 14 bodova i 498 403 forinta),
- Hrvatska samouprava Zalske županije 17 bodova i 895 057 forinta (2014. bila je 23 boda i 818 805 forinta).

NAJVEĆI IZNOS POTPORE IZMEĐU SVIH NARODNOSNIH SAMOUPRAVA

Hrvatska samouprava Šomođske županije s 89 bodova i 4 685 886 forinta (2014. bila je 70 bodova i 2 492 015 forinta) ostvarila je najveći iznos potpore jednoj narodnosnoj samoupravi u Mađarskoj.

LETINJA, GORIČAN – Dugogodišnja je tradicija da se na Staru godinu kod graničnoga prijelaza Letinja – Goričan sastaju predstavnici hrvatske i mađarske policije, te predstavnici mjesnih vlasti kako bi simbolično nazdravili za dobrosusjedske odnose. Na samoj granici dviju država, na murskome mostu, šampanjcem su nazdravili dr. Gyula Sipos, predstavnik Policijske uprave grada Jegerseka, dr. József Molnár i János Vitovsky, načelnici Policijskih postaja gradova Kaniže i Letinje, te Szilárd Farkas, letinjski gradonačelnik, odnosno Krunoslav Gosarić, načelnik Policijske uprave Međimurske županije, Ivan Sokač, načelnik preloške Policijske postaje, Krunoslav Fekonja, voditelj Službe granične policije, i Mario Moharić, načelnik Općine Goričan. Na susretu su predstavnici izrazili zadovoljstvo glede dosadašnje prekogranične suradnje te naglasili da će to nastojati zadržati i u novoj godini.

SEMELJ – U organizaciji mjesne Hrvatske samouprave, u subotu, 16. siječnja, prvi put će se prirediti „Svinjokolje“. Program će započeti ujutro u 8 sati, pa će trajati cijeli dan uz pravljenje i kušanje domaćih jela. Organizatori kod mjesnog doma kulture čekaju sve zainteresirane.

TUKULJA – U gradskoj Knjižnici i općeprosvjetnome centru u subotu, 6. veljače 2016., od 20 sati se priređuje Racki bal. Sviraju mjesni sastav Kolo i lovranski sastav Selo. Cijena ulaznice po osobi: 1800 forinti. Rezervacija stola i ulaznica na telefonskome broju: 36 24 510 905.

BUDIMPEŠTA – Uobičajena svečanost predaje maturalnih vrpca u Hrvatskoj gimnaziji priređuje se u petak, 29. siječnja 2016., u 17 sati, u školskome predvorju. Prigodni će program biti pod redateljskom palicom razrednika 11. razreda Ladislava Gršića i razrednice maturanata Marije Petrič. Budući su maturanti ustanove: Anita Boda, Rebeka Bus, Fanni Czine, Marcell Garcia, Andrea Hegybéli, Zsófia Lisóczki, Ivan Milković, Franjo Pataki, Dorina Pelyvász, Andrea Šibalin i Benazire Temaj.

BUDIMPEŠTA – Prvi ovogodišnji susret Udruge hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj bit će u utorak, 19. siječnja, u 16 sati u Croaticinim prostorijama. Članovi će raspravljati o nadolazećim priredbama, proslavit će imendane i rođendane članova.

Susret crkvenih zborova u Dušnoku

U suorganizaciji mjesne Hrvatske samouprave i Hrvatske vjerske zajednice rimokatoličke župe, između Božića i Nove godine, 28. prosinca, u župnoj crkvi svetih apostola Filipa i Jakova u Dušnoku priređen je već redoviti Božićni koncert i Susret hrvatskih crkvenih pjevačkih zborova. Na susretu, koji od samih početaka, od prosinca 2001. godine, pridonosi njegovanju i očuvanju crkvene pjevne baštine, a uz to bački Hrvati zajedno proslavljaju blagdan Božića i Nove godine, ove godine nastupilo je čak sedam pjevačkih zborova.

Pjevački zbor dušnočkih učenika

Misno slavlje na hrvatskom jeziku već petnaestu godinu zaredom predvodio je santovački župnik Imre Polyák, biskupski vikar za narodnosti, a prigodnu je propovijed održao župnik iz njegova rodnog sela Tázlára, velečasni Ferenc Mezei. Kao i svake godine, svojim pjevanjem misno je slavlje uljepšao santovački crkveni zbor u pratnji župnoga kantora Zsolta Siróka.

Pjevački zbor iz Vršende

Za blagdane crkva je lijepo okićena božićnim drvcima i prekrasnim velikim jasicama izrezbarenim od drveta, ukrašenim zelenim borovim grančicama. Uza sudionike Susreta, misi i koncertu nazočili su dušnočki vjernici i uzvanici, koje je pozdravila učiteljica Silvija Varga. Nakon njezinih pozdravnih riječi priređen je koncert pjevačkih zborova, koji su izveli poznate hrvatske božićne i marijanske pjesme, s posebnostima bunjevačkih, rackih i šokačkih Hrvata, koje se do nas pjevaju u župnim crkvama bačkih Hrvata.

Ove godine nastupilo je čak sedam pjevačkih zborova, tri domaća i četiri gostujuća. Drugi je put koncert otvorio pjevački zbor

dušnočkih učenika koje je uvježbala učiteljica Silvija Varga. Crkveni pjevački zbor santovačkih Hrvata nastupio je petnaestu godinu zaredom. Kao redoviti gosti, pod vodstvom župnoga kantora Józsefa Widmára nastupili su i članovi Pjevačkoga zbora župne crkve svetog Antuna Padovanskog iz Baje, Crkveni pjevački zbor iz Kačmara, Crkveni pjevački zbor iz Vršende, a uz dušnočke učenike, nastupila su još dva domaća zbora: „Pravi biseri“, te na kraju Hrvatska izvorna pjevačka skupina iz Dušnoka. Na kraju je sudionicima zahvalila Matija Mandić Goher, predsjednica dušnočke Hrvatske samouprave, koja je najzaslužnija da se ovaj susret održava neprekidno već petnaest godina.

Dušnočki Hrvatski izvorni pjevački zbor

Druženje je nastavljeno zajedničkom večerom u blagovaonici mjesne osnovne škole, a uz dobru kapljicu vina i izvrsne domaće kolače. Dušnočki susret zborova opet je protekao u vrlo lijepom, božićnom i prednovogodišnjem ugođaju.

S. B.

Pjevački zbor iz Kačmara

Badnjak na salašu

Okupili smo se s mohačkim šokačkim Hrvatima kako bismo u organizaciji Čitaonice mohačkih Šokaca, 19. prosinca pripremili se za jedan od najvećih obiteljskih blagdana, Božić. Drugu godinu zaredom Čitaonica mohačkih Šokaca, koja broji stotinjak članova, po riječima njezina predsjednika Đure Jakšića, priredila je „Badnjak na salašu“. Odazvalo se članstvo u velikom broju. Bila sam oduševljena jer sam vidjela kako djeluje jedna aktivna udruga na korist svojih članova. I baka, i djed, i sin, i kći, i zet, i snaha, i unuk, i unuka nalaze sebe u programima udruge čiji su članovi. Vidjelo se to bjelodano i ovoga puta. Svatko je znao gdje mu je mjesto, što mu je zadatak, i kako se u svemu tome veseliti, razgovarati i družiti. Čitaonica mohačkih Šokaca jedna je od rijetkih hrvatskih udruga kod Hrvata u Mađarskoj koja je samoodrživa, što od iznajmljivanja nekretnina u svome vlasništvu što iz brojnih programa i projekata koje ostvaruje na gradskoj i široj razini. Spomenimo samo da u siječnju bušari Čitaonice mohačkih Šokaca svoj pokladni običaj prikazuju u Zagrebu, gradiću Velence i Beogradu. Dječja folklorna skupina broji šezdesetak djece, odrasla skupina tridesetak članova, djeluju dva orkestra: Šokadija i Mladi orkestar...

Prepuna je bila Čitaonica... Kroz program vodila nas je Fani Bubreg. Priču o Badnjaku na salašu napisali su Ivette Kanizsa Bubreg i Stipa Bubreg temeljem usmene predaje starijih šokačkih Hrvata u Mohaču i materijala koji čuva Muzej Dorotya Kanizsai. Fanni nam je pričala priču o Badnjaku na salašu koju su igrali: Đuro Jakšić, Janja Timotić, Mirjana Bősz Tamási, Stipa Bubreg, Mirko Kapcsa, Barnábas Bárdos, čestitari i svirci; Gábor Bárdos, Marton Horváth na čelu sa Zoltánom Horváthom koji su nam dočarali Badnjak u šokačkim obiteljima. U šokačkim obiteljima božićne su pripreme počele već na Svetu Luciju, tada se sijalo žito, koje se na Badnjak stavilo na stol.

Dana 21. prosinca Šokice, s košarama na rukama polaze na zornicu, ranojutarnju misu. U košari su jabeke, češnjak, tri žute svijećice i jedna velika bijela. Sve je to pokriveno šokačkim otarkom. Nakon

mise svećenik posveti sve što je u košari, a ministranti skupljaju darove za siromašne od bogatijih ljudi. Do Badnjaka će sve ovo stajati u pokrivenoj košari na ormaru. Dani prije Badnjaka teku u iščekivanju, domaćice čiste kuću, peku kolače, a muški pripremaju drva za loženje.

Na Badnjak gazda kuće iz štale donosi slamu u snopovima, koju polaže na pod, kao što je to bilo u štali kada se Isus rodio. Tome su se djeca radovala najviše.

Nasred stola stoji posvećena jabuka i bijeli luk, u posebnoj bočici med, jer prema legendi za vrijeme Isusova rođenja med je padao iz neba. Osim spomenutog, na stol se stavljaju sva ostala jela, čaše, pune vinske boce i butelje. Sva se jela metnu na stol jer gazdarica mora jesti od svakog jela prije negoli bi ustala, jer u protivnom kvočka ne bi legla mirno na jajima.

Na Badnjak se jela riblja čorba, kod siromašnijih obitelji grah suparno (uza svaku vrstu graha), kolač, tijesto s orasima, tijesto s makom, pečena bundeva, papule, sušeno voće, kompoti.

Uz čestitare i predstavu kao dio druženja u nekoliko trenutaka veliku je sobu ukrasio šokački stol, sa svim mogućim blagdansko-božićnim slasticama iz kuhinje mohačkih Šokaca. Viđeno i kušano ne može se ispričati, treba sve to doživjeti, otići kući i ono što do sada nismo stavili na naš stol, postaviti i tako ući u radost iščekivanja u krugu svojih najbližih. Uz prekrasnu, toplu i nadasve obiteljsku priču temeljenu na tradiciji predaka...

Za vas pogledala:
Branka Pavić Blažetin

In memoriam

Zlatica Benčić (1938. – 2015.)

Prošla nam braniteljica gradišćanskoga jezika

Nad Gradišćem opet se tuga širi. Još u Starom ljetu ostavila nas je Petrovišćanka Zlatica Benčić, rođena Aranka Geošić (Henčeva), ka je svoju diplomu za učiteljicu ugarskoga jezika i književnosti ter hrvatskoga jezika i književnosti stekla na Visokoj pedagoškoj školi u Pečuhu. Svoje pedagoško djelovanje je začela u četarskoj osnovnoj školi, kade je bila zaposlena sve do svoje mirovine (1994.). Tešku zadaću nadzornice za hrvatski jezik, najprlje samo u Željeznoj županiji, potom pak u cijeloj gradišćanskoj regiji vršila je kroz 35 ljet, potom je pak štafetu prikdala dr. Žužani Meršić, a ona pak Editi Horvat-Pauković. Odana pedagoginja, voljena stručna savjetnica nije bila samo organizatorica dičjih ljetnih taborov, jedna od osnivačic Hrvatskoga kluba u Sambotelu i Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, nego i nepopustljiva, nepokorna zagovornica i podupiračica podučavanja gradišćanskohrvatskoga jezika u naši škola, pedagoška koordinatorka med Gradišćanskimi Hrvatima Ugarske i Austrije. U mirovini se je pak svaki put rado odazvala pozivu za članicu žirija Nakovićevih naticanj i jezičnih naticanj u Gradišću i svenek je naglasila važnost znanja materinske riči. Ljeta 1998. podiljeno joj je visoko državno odlikovanje za vridno životno djelo, onda je pri našem razgovoru slijedeće rekla: «Ki za manom dojd, njim poručujem neka s čistim srcem i dušom djelaju za dicu i za hrvatstvo. Prosim, neka se trudu da ovo malo hrvatstvo skupadržu da još dugo ostanemo Hrvati, jer nam se jezik, nažalost, jako zgublja.» Zlatica Benčić u teškoj i dugoj bolesti napustila nas je 28. decembra, u pondiljak, a samo tajedan dan kasnije

4. januara, preminula je i nje mladja sestra, Ana u Petrovom Selu, s kom su skupa bolovale. Zlaticu Benčić je prošloga četvrtka odsprohodilo mnoštvo Gradišćanskih Hrvatov, prijateljev, poznanikov, nje bivših učenikov i kolegarov na zadnji počivak u sambotelskom cimatoru u Jakovskoj ulici, a Zoranova pjesma Mora da bude tod odzgora jedan orsag je zbogomdala braniteljici našega jezika. Cijeloj rodbini izražavamo diboku sućut s tim da naš narod znova je pretrpio veliki zgubitak. Teta Aranka, neka Vas andjeli čuvaju, a Svevišnji Bog Vas stavi na zasluženo mjesto u svojem kraljevstvu! Počivajte u miru!

Timea Šandorova

Predsjednik Mađarske, János Áder, 15. prosinca 2015., u Palači Sándor priredio je svečani adventski domjenak u čast narodnosnih predstavnika, trinaest narodnosnih glasnogovornika u mađarskom Parlamentu i trinaest predsjednika državnih narodnosnih samouprava. Tako su prijemu nazočili i glasnogovornik Hrvata u mađarskom Parlamentu Mišo Hepp i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban.

(Foto: Ured Predsjednika)

**Čitajte i širite
Hrvatski glasnik!**

Trenutak za pjesmu

Fališ mi...

Fališ mi...
kot travi rosa,
kot zdencu voda,
kot cvijetu sunce,
kot zvijezdam sjaj.

Fališ mi...
kot licu osmijeh,
kot oku pogled,
kot uhu melodija,
kot jeziku rič.

Fališ mi...
kot tijelu zagrljaj,
kot duši moć,
kot srcu kucanje
kot ženi muž.

Fališ mi.

Marija Fülöp-Huljev

Gradišćanska likovna umjetnost u Trakošćanu

Druga štacija Brigovićeve izložbe u matičnoj zemlji

U Galeriji dvora Trakošćana prošloga miseca još pred Božići, u izvedbi muzičkoga sastava Bednjanski štemeri s takozvanom kajkavskom himnom «Suza za zagorske brege» i s riči Mirka Bistrovića, načelnika židanske prijateljske općine Bednje, otvorena je izložba slik lani preminuloga prisičko-židanskoga, za nas Gradišćanske Hrvate i najznačajnijega umjetnika Lajoša Brigovića. Za septembarskom izložbom u zagrebačkom Mađarskom institutu, ova je već bila druga štacija putujuće izložbe u matičnoj nam zemlji, ku s posebnom čutljivošću potpira i sprohadja uz mjesnu samoupravu Hrvatskoga Židana i Hrvatska samouprava Željezne županije.

Jedan misec dugo su mogli brojni posjetitelji upoznati našu likovnu umjetnost i začuditi se karakterističnim gradišćanskim motivom ki polako nestanu s naših krajev, ali besmrtno živu na Brigovićeve slika, u Galeriji prekrasnoga dvora Trakošćana, čiji zadnji vlasnici su bili grofi Draškovići. Mnoštvu zainteresiranih ljudi se je na otvaranju izložbe najprlje obratio Adam Pintarić, ravnatelj dvora, ki je istaknuo da glavna zadaća ove državne ustanove je skrbiti se za spominke grofovske familije Drašković, a kroz

tu povijest želja im je i namjera da se obilježavaju važni trenutki daljnje i bližnje povijesti hrvatskoga naroda. Ravnatelj dvora se je ujedno zahvalio Bednji, a i Hrvatskom Židanu i svim onim ki su doprimili k tomu da Gradišćanski Hrvati su se mogli i na ov način predstavljati široj publici u Trakošćanu. Židanski načelnik, ujedno i predsjednik Hrvatske samouprave Željezne županije Štefan Krizmanić govorio je o slikaru i grafičaru, gradišćanskomu heroju Lajošu Brigoviću, komu zaistinu se čuda česa more zahvaliti cijela naša regija. Ujedno se je zahvalio i prijateljskoj općini Bednji i nje načelniku da svisno se bavu šakicom Hrvatov u Ugarskoj i da su se veljek zainteresirali i za ovu izložbu. Načelnik općine Bednje Mirko Bistrović povlikao je povijesnu paralelu med Bednjom i Gradišćanskimi Hrvatima. Rečeno je, kako su iseljene obitelji s njegovoga kraja 1920. ljeta, potom pri drugom velikom egzodusu 1943. – 1945., i u ekonomskom odseljenju 1969. – 1970. ljeta, a to sve skupa rezultiralo je da općina Bednje 1951. ljeta još imala 11 700 stanovnikov, a danas samo 4900. – Zbog toga je neki puta i čudno, čude se ljudi okolnih općina da mi u Bednji toliko ističemo svoju pripadnost. Ističemo da pripadamo jednoj općini za koju patimo i čeznemo, te gdje je život težak. Ovdje nije tamburica, violina, veseli Zagorci, ovdje je istina Ksavera Šandora Đalskoga, suze, znoj i teška ruka, teški žuljevi i zato danas s ponosom otvaramo ovu izložbu sjećajući se svih Hrvata širom svijeta – rekao je u ime glavnih organizatorov izložbe bednjanski poglavar. Diana Mašala Perković, tajnica Hrvatske matice iseljenika, najavila je kako će HMI ovo ljeto proslaviti 65. obljetnicu osnivanja i izrazila je svoje veselje da su se lokalne samouprave

našle na tom putu, na kom djeluje desetljeća dugo i HMI, tj. na gajenju i jačanju vezov s Hrvatima izvan domovine. Za otvaranjem izložbe prijateljsko druženje je nastavljeno još sve do noćnih uz prigodne minute jačenja i pominkanja novih ter starih prijateljev.

Tiho

Prijatelji pred Draškovićevom tvrđavom

Pretpraznička svečanost u HOŠIG-u

U predvorju budimpeštanskoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đakčkoga doma pri kraju prosinca lanijske godine priređena je Božićna svečanost. Okupili su se pedagogi i polaznici ustanove, došli su i pojedini roditelji te, ne u posljednjem redu, HOŠIG-ov pokrovitelj, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman, i prvi tajnik toga Veleposlanstva Berislav Živković. Na lijevoj strani okićeni bor, po stupovima predvorja i plavoj draperiji također mnoštvo ukrasa.

Dio predstave „Koje od devetero?“

Svečani su program otmjениm valcerom otvorili najstariji polaznici osnovne škole, osmaši, potom su na glazbu Vatreni ples mađarske rok-skupine Nox učenice drugoga i šestoga razreda veselo zaplesale „Šumski ples“. Mađarske i hrvatske tradicionalne napjeve izvele su članice školskoga pjevačkog zbora, pod ravnanjem nastavnice Ágnes Nagy. „Sveti Božić“ i „Bijeli Božić“ naslovi su pjesama mađarskih sastava Happy Gang i TNT-a, što je skupno otpjevala mješovita skupina pojedinih nižih, viših razreda i gimnazije. U ime učenika prigodni su govor, uz glasovirsku pratnju Vivien Berényi, na mađarskome i hrvatskome jeziku čitale Szófia Foltin i Mia Barbir. Pjesmu o Božiću na hrvatskome jeziku kazivala je Tena Šindik. U sklopu pretprazničke priredbe novelu mađarskoga pisca Móra Jókaija „Koje od devetero?“ (Melyiket a kilenc közül?) na hrvatskome jeziku izvelo je nekoliko polaznika osnovne škole, a glavnu je ulogu igrao Franjo Füzesi. Glavni je lik Jókaijeve dirljive Božićne priče jedan siromašni udovac, postolar, koji u Pešti sam odgaja svojih devetero djece. Iznad njih, na katu živi neki bogat i osamljen gospodin, u deveterosobnom stanu. Na božićnu večer postolar svojoj djeci daruje prekrasnu pjesmu, koju zajednički veselo pjeva cijela obitelj. Pjesma o djetetu Isusu toliko zasmeta bogatašu da zauzvrat tišini golemo bogatstvo nudi udovcu, te traži i jedno dijete od njega. Obećava da će ga usrećiti i napraviti od njega pravoga bogataša. Postolar je pred

Školski sastav

velikom kušnjom i odlukom, koje od devetero djece dati bogatašu? Ali odlučuje glas srca, te odbija novac. Dramski su tekst prevele: Estera Daražac, Anica Mandić i Klara Bende Jenjik, lektorirala Mirjana Karagić. „Božić dolazi“ hit-pjesmu otpjevalo je nekoliko polaznika nižih i viših razreda osnovne škole te gimnazije, a školski je sastav uz vodstvo profesora Stjepana Dombajia zasvirao blagdanske hrvatske napjeve.

Pri kraju svečanosti nazočnima se obratila ravnateljica škole Ana Gojtan. „Pripremamo se na najljepši blagdan u godini, a budući da o HOŠIG-u uvijek govorimo kao o jednoj velikoj obitelji, stoga je i za nas Božić najljepši blagdan naše zajednice. Božić slovi o slozi jedne zajednice, i mi imamo tu sreću da možemo reći: unatoč niz naših briga HOŠIG-ovo jedinstvo, sloga ne očituje se samo blagdanima nego i u svakodnevicama. Zahvaljujući tome, i ovu godinu zatvaramo uspješno“ – naglasila je ravnateljica Gojtan. Pri kraju svečanosti i hrvatski je veleposlanik Gordan Grlić Radman svim djelatnicima i polaznicima ustanove čestitao Božić te je s nekoliko učenica zapjevao jednu omiljenu hrvatsku pjesmu. Svečani je program režirala i osmislila profesorica Éva Szabó Kohári, plesove uvježbala i na scenu postavila profesorica Andrea Bálint, predvorje u svečano je odjenuo profesor likovnoga odgoja Zoltán Csomós.

Zapjevali su s hrvatskim veleposlanikom Gordanom Grlićem Radmanom.

Znam, velik je izazov iz godine u godinu osmisliti praznički program, a pogotovo to uspješno i ostvariti. Spretno je riješeno i bilo je lijepo vidjeti kako više naraštaja zajednički pjeva pokoju pjesmu, kako uživaju u plesu djevojke, te je i ovom prigodom ponovno potvrdila svoju opstojnost literarna družina. No čini mi se kako je bilo previše mađarskoga teksta, jer je riječ o hrvatskoj školi, te moglo je više tradicijskih hrvatskih napjeva. Naravno, moje opaske ne znače da pretpraznička svečanost nije bila vrhunski izvedena, samo po mogućnosti neka se na to ubuduće priprazi.

Gradišćanci stupili u bałsku sezonu

39. Hrvatska noć u Koljnofu

Peto ljetno je dom za hrvatske bale Restoran Tercia u Koljnofu, tako da organizatori, člani Koljnofskoga hrvatskoga društva, nikako nisu zgrišili da su iz Šoprona domom doprimili svoj tradicionalni Hrvatski bal, koji je prošle subote doživio jur ne mali, 39. broj. Prodano je oko dvjesto kartov, na tomboli je bilo 120 manjih nagradov, pak deset zaistinu vridnih darov. Svirao je petrovski Pinka-band, pozvao je na binu i druge talentirane gradišćanske pjevače, a domaći tamburaši Bondersölji u noći su morali još i većkrat zgrabiti instrumente. Nije nek to da se je tako šikalo, nego je publika željno bistvala ove mlade talentirane svirače ki su pak oko stolov napravili pravi štimung.

Školski tančoši s učiteljicom Biserkom Brindza

U ime Koljnofskoga hrvatskoga društva Ingrid Klemenšić, glavna organizatorica bala, je pozdravila sve nazočne, med njimi časne goste: Berislava Živkovića, prvoga tajnika Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, dr. Miju Karagića, časnoga konzula Republike Hrvatske i ujedno i bivšega predsjednika Hrvatske državne samouprave, Ladislava Kovača, voditelja Ureda, glasnogovornika Hrvatov u Parlamentu Mišu Heppa, dr. Andraša Handlera, predsjednika DGHU-a, Štefana Kolosara, predsjednika Hrvatske

Krešimir Matašin gratulira Oskaru Egrišiću

jursko-mošonsko-šopronske županije, Franju Grubića, načelnika Koljnofa, Antala Németha, farnika Koljnofa, i Franju Pajrića st., predsjednika Čakavske katedre. Za pozdravnimi riči nastupili su tančoši mjesne Dvojezične škole „Mihovil Naković“, a splet dalmatinskih tancev zavježbale su s njimi Biserka Brindza i Fanni Sárközi. Muzičku pratnju su im osigurali Koljnofski tamburaši. Ženska klapa Golubice s poznatimi i manje poznatimi melodijami je otpeljala publiku sve do jadranske obale, a otpjevana je i domaća jačka s Bondersölji. Autorska pjesma ovoga mladoga talentiranoga benda pod naslovom „Oči majke“ je izazvala i suze kod nekih diozimateljev, dokle popularnu pjesmu «Da te mogu pismom zvati» jur je i publika na vas glas jačila s izvodjači i za produkcijom pao je prvi balski tanac. Bile su ovde cijele familije s dicom skupa, stari prijatelji su se našli u razgovoru, točio se je i šampanjac, a gdo je kanio, mogao se je istrudjati na tančoškoj placi, na mužiku petroviskoga Pinka-

banda, kim je ova zabava bila prva u fašenjku. Točno u polnoći je glavna organizatorica i nje pomoćna mlada ekipa izvlikla deset srićnikov na tomboli ki su s različitim vridnimi dari obogaćeni ove noći, početo od bisernice Marinka Katulića sve do boravka na Jadranu u Crikvenici i Staromgradu-Paklenici. Pri običajnom licitiranju pršuta, kojega svako ljetno ponudi bivši školski direktor Osnovne škole Vukovine, sad jur u mirovini, Krešimir Matašin, ovput je pobjednikom proglašen Koljnofac Oskar Egrišić, mnogim nam na veliko razočaranje. Kako su se kazaljke približavale

Klapa Golubice i Bondersölj

zori, tim već je mužika postala specijalnija za one plesače ki su bili neišćrpljivi, neumorni i najmanje voljni prestati zabavom. Koljnofski berdaš Zoltan Korlath čez jednu noć je postao pjevač, a židanski Marko Šteiner je takaj bio obavezan zajačiti u mikrofon, dokle je vani polako sipala svoje kapljice u ovo vrime dost neobična godina. Mi junaki i junakinje svitanja pak smo veselo konstatali da i ovo ljetno, spodobno prethodnim peldam, dali smo 39. hrvatskoj noći «va Koljnof» uprav to, što je i od nas očekivala...

Tiho

Veselo je bilo i kod stola časnih gostov

„Glas Lukovišća“, Orkestar Drava

U Šomođskoj županiji, u srcu Podravine nalazi se selce Lukovišće. Etnički gledano, stanovništvo je sela mješovito, ali je hrvatsko stanovništvo uvijek obitavalo u selcu. Ti Hrvati do dana današnjega trude se čuvati svoju tradiciju, kulturu i jezik. Tomu izvanrednu pomoć pruža Orkestar Drava, koji djeluje i u Lukovišću, a prateći je orkestar i martinačkoga Ženskog pjevačkog zbora „Korjeni“.

Orkestar Drava ponovno je utemeljen u proljeće 2007. godine, nakon duže stanke koja je trajala umalo 15 godina. Od jeseni iste godine prate i mjesni KUD Drava koji je, usporedno s njima, ponovno sastavljen. Prvenstveni je cilj ponovnog utemeljenja sastava bio da svaki naraštaj shvati koliko je važno čuvati hrvatsku kulturu i običaje, i, naravno, da što više vole hrvatsku tamburašku glazbu, da ljudi opet odlaze na plesničnice i hrvatske balove koji se priređuju u ovome kraju. Tijekom tih godina gostovali su gotovo u svim podravskim hrvatskim naseljima, npr.: u Novom Selu, Potonji, Lukovišću, Martincima, Starinu, Barči, Izvaru, Daranju, a rado su bili viđeni gosti i u Hrvatskoj na raznim priredbama, natjecanjima. Članovi Orkestra jesu: József Lina, koji je ujedno i voditelj sastava, svira harmoniku i bas-prim, Máté Balogh svira tamburicu i bas-prim, Balázs Bogdán pjevač je Orkestra te svira brač, a ritam kontrabasom daje Péter Kertész. Glazbom su se svi počeli ozbiljnije baviti u lukoviškoj osnovnoj školi, gdje sat glazbe do dana današnjega ima važnu ulogu. Sastav prije svega igra narodnu glazbu podravskih Hrvata, a osim toga i glazbu drugih krajeva Mađarske gdje žive Hrvati, pa se na njihovu repertoaru nalaze i južnoslavenske pjesme. Novi Orkestar Drava može se pohvaliti i stalnim postojanjem, znači da tijekom ovih gotovo deset godina rad nikada nije bio prekinut. Postigli su mnogo uspjeha i u Mađarskoj i u Hrvatskoj, dobili su zahvalnicu kao najbolji orkestar 2008. u Barči, 2010. u Kisegu, 2013. u Senandriji, 2011. godine u Bati su bili nagrađeni za zastupanje Podravine, a 2014. godine Máté Balogh dobio je priznanje najboljeg primaša na natjecanju u Koprivnici. Članovi Orkestra ponosni su na to što su

Orkestar Drava – József Lina, Máté Balogh, Balázs Bogdán i Péter Kertész

više puta imali mogućnosti nastupati pred koncertom tako velikih imena kao npr. Thompson i Zvonko Bogdan, te da su sudjelovali u emisiji Lijepom našem priređenoj u Pečuhu 2014. godine. Često surađuju s lukoviškom Hrvatskom samoupravom. Budući da nemaju podupirača, sve si stvore sami, primjerice glazbala, žice, putne troškove itd. Kako kaže voditelj sastava, često sviraju samo iz ljubaznosti.

Danas dečki pružaju stalnu glazbenu pratnju martinačkomu Ženskom pjevačkom zboru „Korjeni“, KUD-u Drava te katkad i barčanskom KUD-u Podravina. Cilj je Orkestra i u budućnosti nastaviti sviranje, čuvati kulturnu baštinu sela i, dakako, očarati ljude milozvučnom tamburaškom glazbom.

Luca Gažić

Snimka: Ákos Kollár

„Biseri Drave“ nagrađeni s milijun forinti

U petak, 18. prosinca 2015., u završnici televizijskog natjecanja mladih talenata Főlszállott a páva (Poleti, paune) i Orkestar „Biseri Drave“ koji je sudjelovao u četvrtzavršnici natjecanja, osvojivši 59 bodova, jedan bod manje od potrebnih 60 kako bi ušao u završnicu natjecanja, temeljem poziva sudjelovao je programu završnice natjecanja. Naime, ministar ljudskih resursa Zoltán Balog dodijelio je dvije posebne nagrade od kojih je jednu osvojio Orkestar „Biseri Drave“ kao najbolja narodnosna izvedba. Iskrene čestitke mladim sviračima i njihovu učitelju Tiboru Kedvesu.

Mala stranica

Skije, klizaljke, sanjke i njihovo podrijetlo

Na radost brojne djece snijeg je stigao i na mnogim mjestima napravio debeli pokrivač. Sanjkanje, grudanje ili samo valjanje po snijegu dovoljni su za zabavu. Vjerujem da ste mnogi od vas organizirali natjecanje u pravljenju najboljeg, najvećeg ili najsmješnijeg snjegovića. Bijela i blještava priroda poseban je prizor, no mnogi pojavljivanjem snijega i mraza ponajprije misle na zimske športove, na sanjkanje, skijanje, klizanje, snowbord. Nakon veselog sanjkanja i igre po snijegu malo se zagrijte u svojoj sobi i pomalo se upoznajte i s poviješću najomiljenijih zimskih športova.

SKIJE – Početci skijanja sežu daleko u prošlost. Kako bi ljudi preživjeli na mjestima gdje je vječni snijeg i led, stari Kinezi su morali primjenjivati razne metode da bi bili dovoljno pokretljivi. Poznato je da su od kore drveta izrađivali ci-

zuje lovca na skijama, pretpostavlja se da je nalaz stariji od 7000 godina. Poslije, u srednjem vijeku, sve se više spoznavala vrijednost takvog kretanja kroza snijeg, tako da se primjena skijanja proširila s lovaca i nomada na ratnike, kurire, svećenike itd.

pele koje bi obložili životinjskom kožom, za posebno neprohodne dijelove izrađivali su ravne drvene plohe na kojima bi mogli stajati bez straha od propadanja u snijeg. Jedno od najvećih otkrića o skijanju pronađeno je na sjeveru Norveške u špilji Rodoy gdje je urezana slika u stijeni koja prik-

KLIZALJKE – Točno razdoblje i tijek kojim su ljudi naučili klizati nisu poznati, brojni i raznovrsni arheološki nalazi upućuju na to da početci klizanja datiraju još iz prehistorijskog razdoblja. Na to osobito ukazuju životinjske kosti nađene u drugoj polovici 19. stoljeća u Engleskoj, koje svojim oblikom kao i primitivnom obradom nesumnjivo dokazuju da su to prve klizaljke. Takve su kosti klizaljke pronađene i u Mađarskoj, na Blatnom jezeru. Stoljećima je klizanje služilo u različite svrhe: za brže savladavanje udaljenosti, za lov, za trgovinu, za prijevoz i slično, dakle za sve samo ne za razonodu i ne kao šport.

SANJKE – One imaju vrlo jednostavnu građu, to su zapravo dvije uzdužne letve (spojene poprečnim letvama) pa im za kretanje ne treba kotač. One su toliko stare da se pretpostavlja da je to bilo prvo prijevozno sredstvo koje su ljudi poznavali. Stari su se Egipćani sanjkama kao prijevoznim sredstvom koristili po pješčanim putovima. Izum kotača i osovine istisnuo je sanjke iz uporabe, osim iz onih mjesta u kojima je zima vrlo duga.

Predstavila se mladež

U organizaciji Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin” i kaniške Hrvatske samouprave, 2014. bila je u prosincu priređen je Pomurski adventski koncert u kaniškoj velikoj crkvi Srce Isusovo. Bio je to koncert na kojem je hrvatska mladež regije predstavila svoju nadarenost u organizacijskim vještinama, u sviranju i pjevanju hrvatskih crkvenih i drugih božićnih pjesama.

Laura Prosenjak

Veronika Kapuvari

Na Pomurskom adventskom koncertu najistaknutiju ulogu imao je kaniški Tamburaški sastav „Stoboš”, tj. mladi svirači tamburice Adam i Akoš Havaši, Balint Horvat, Norbert Lukač, Daniel Mirko, Mate Vargović i Erik Hegedüs, koji su s pomoću odraslih voditelja osmislili ugođaj koncerta, repertoar pjesama i pobrinuli se za odličan koncert. Kaniški tamburaši postupno iskušavaju svoju sposobnost i mogućnosti promicanja hrvatske tamburaške glazbe u regiji pa i šire. U zadnje vrijeme mnogi su im vikendi zauzeti zbog proba i nastupa. Na koncertu poseban izazov bio im je pratiti crkveni zbor Pijarističke škole, uskladiti ton s njihovim pjevanjem. U zadnje vrijeme tamburašima se pridružila i mlada pjevačica i gitaristica Fani Budai, gimnazijalka rodnom iz Keresura, koja je prvi put zapažena na priredbi „Traži se zvijezda Pomurja”. Posebni su

gosti koncerta bili i učenici letinjske škole Veronika Kapuvari i Alex Kozma, kaniške Laura Prosenjak (flauta) i pečuške Glazbene škole Ferenc Liszta Bernadeta Turul. Slušatelji su mogli uživati u skladbama ozbiljne glazbe, u pučkim adventskim i zabavnim božićnim pjesmama. Kaniški su tamburaši dozreli zadatku, sat i pol su svirali i pratili zbor Pijarističke gimnazije, odnosno Pjevački zbor kaniških Hrvata. Tijekom koncerta mogle su se čuti Schubertove skladbe, narodne božićne pjesme Radujte se, Oj, pastiri, Veselje ti navješćujem i druge, te poznate božićne pjesme poput Tiha noć, Oj, djetetašce, a Fani Budai se predstavila s omiljenim pjesmama Bijeli Božić, Sretan Božić svakome.

Inače, kaniška Hrvatska samouprava već godinama surađuje s Pijarističkom školom u čijem gimnazijskom odjelu ima mogućnosti za učenje hrvatskoga jezika. Trojica kaniških tamburaša pohađali su tu ustanovu i više puta su gostovali na njezinim programima. Hrvatska samouprava u okviru hrvatskoga tjedna uvijek organizira programe i za učenike Pijarističke škole. Za kaniške tamburaše Adventski koncert bio je još jedan izazov u njihovu stručnom sazrijevanju, okušali su se u sviranju i pjevanju mnogih crkvenih pjesama, i u pratnji zbora. Stjepan Prosenjak, dopredsjednik Hrvatske samouprave, koji kao glazbenik mnogo pomaže mladim sviračima, kaže da su mladići vrlo marljivi, smatra da se isplatilo ulagati u njih jer što rade, rade s ljubavlju i takav će rad sigurno donijeti još bolje rezultate. Nada se da će se netko od njih i profesionalno baviti glazbom jer među njima ima više takvih koji pohađaju glazbenu školu i ozbiljno ih zanima glazba.

Tamburaški sastav „Stoboš”

LETINJA – Kao što je uobičajeno, letinjska Hrvatska samouprava organizira izlet na čuveni Riječki karneval. Ovogodišnji karneval počinje 17. siječnja i završava 7. veljače. Samouprava organizira autobus zadnjeg, izvanrednog dana Riječkog karnevala. Zainteresirani mogu se prijaviti do 25. siječnja 2016. na telefonu: 06-70-9420-424. Cijena je putovanja 7500 Ft po osobi.

MLINARCI – Mjesno Športsko ribičko društvo 23. siječnja, s početkom u 17 sati održat će redovitu skupštinu na koju poziva sve članove organizacije. Na dnevnom će redu biti izvješće o planskom radu, financijsko izvješće, izvješće nadzornog odbora i prihvrat pravila o djelovanju u 2016. godini.

KERESTUR – Dobrovoljno vatrogasno društvo 23. siječnja, s početkom u 19 sati priređuje bal čije prihode želi iskoristiti za unapređenje djelovanja organizacije. Ulaznice za bal mogu se kupiti za 3000 Ft, što sadrži aperitiv i večeru (švedski stol), a sudionike će zabavljati Márvány duo.

KERESTUR – Hrvatska narodnosna samouprava u suradnji s drugim mjesnim civilnim udrugama 29. siječnja organizira treći Dječji fašnik. Na priredbu očekuje dječje skupine iz Pomurske regije koje će se umaskirati pojedinačno ili skupno. Prema planu, mali „fašenki” će se okupljati u 13 sati kod kulturnoga doma, a zatim će u 14 sati krenuti povorka po selu s velikom bukom. Nakon povorke skupine će predstaviti svoj program na pozornici kulturnoga doma. Za sve sudionike od 17 sati priređuje se fašnički bal.

BUDIMPEŠTA – Zaklada za mađarska naselja 22. siječnja priređuje XX. Gala program Dana mađarske kulture na koji će otputovati i mladi iz hrvatskih pomurskih naselja zahvaljujući projektu Kulturnoga društva Kerestur pod naslovom „Desetero nas je, ali nas može biti i više na istome putu” održat će se u Palači Štefanija. Osim sudjelovanja na Gala programu izletnici će posjetiti zgradu Parlamenta, odnosno Budimsku palaču. Budimpeštanski izlet zadnji je program projekta u okviru kojeg su djeca posjetila i Zagreb, Varaždin i Čakovec, te su priređeni Dan zdravlja, Međunarodni susret folklornih skupina i drugi kulturni programi.

Dubravkinim putem

Po stopama Miroslava Krleže, Marije Jurić Zagorke i drugih poznatih hrvatskih ličnosti

„Zagrebe, ti si moj rodni grad; premda se u tebi nisam rodio, u tvom se krilu ipak osjećam posve kod kuće. Međutim, tu ne bih mogao opstati, ne bih tu mogao živjeti jer mi je tvoje pučanstvo strano, ono govori drugim jezikom i sudbina mu je, iako slična, ipak toliko drugačija. Uostalom, tko bi mogao živjeti u svojem rodnom gradu? Rodni grad nije ono mjesto u kojemu bi čovjek mogao obitavati; no svakako nije ni mjesto gdje je netko došao na svijet, jer je rodni grad samo onaj u kojemu se osjeća majčina blizina, tamo gdje si bio djetetom, kamo se vraćati predstavlja uzbudljivu svečanost.“

Ovako dirljivo piše o glavnom hrvatskom gradu mađarsko-francuski književnik Ferenc (Francois) Fejtő (1909. – 2008.), o gradu u kojemu je proveo velik dio svoga djetinjstva. Rođen je u Kaniži (Nagykanizsa) u Mađarskoj, ali pošto su mu se djed i baka njegove majke preselili iz mađarskoga grada Kiskőrösa u Zagreb i tamo živjeli, mali je Fejtő gotovo sve školske praznike provodio kod njih. Škole pohađa u Zagrebu i rodnom gradu, studirao u Pešti i Pečuhu. Godine 1938. emigrirao je u Pariz, gdje se jednako tako kao i u Mađarskoj proslavio i kao novinar i kao pisac. Nakon dužeg vremena, 2002. godine ponovno boravi u Hrvatskoj. Plod je toga putovanja njegov putopis pod naslovom *Érzelmek utazás* (Sentimentalno putovanje) što ga je Xenia Detoni prevela na hrvatski. To je pravi hvalospjev Zagrebu, pa stoga ne iznenađuje što mnogi misle kako spomenuti putopis spada u red malobrojnih literarnih ostvarenja književnosti u kojima se na tako intenzivan način iskazuje ljubav prema hrvatskom glavnom gradu.

A mi, današnji putnici, jurimo autocestom prema moru zagrebačkom obilaznicom, ne zaustavljajući se u hrvatskoj prijestolnici, za razliku od ne tako davnih vremena kada smo, htjeli ne htjeli, morali proputovati kroz grad. A kada smo se već nalazili u njemu, razgledali bismo malo po gradu ili se uputili u šoping, kupujući obavezno vinjak Cezar ili Zrinski. Neke stvarčice se isplati kupovati i sada u susjednoj Hrvatskoj, no svakako vrijedi izdvojiti vremena i novaca za makar jednodnevni izlet i posjet radi upoznavanja znamenitosti i ljepota hrvatske prijestolnice. I to ne samo one u turističkim vodičima opisane, poznate većem broju tuzemnih i inozemnih turista, nego i one koje možete sami otkriti i upoznati, među ostalima i dosad nepročitane, nepoznate tajne što ih skriva grad Zagreb. Tako smo postupili i mi krenuvši stopama hrvatskih velikana poput M. Krleže, M. J. Zagorke, izumitelja S. Penkale i mnogih drugih, a da smo pri tom našem naumu, zapravo intrigantnom izboru, ostali i kretali se u središtu Zagreba, u Donjem i Gornjem gradu, južno i sjeverno od središnjeg Trga bana Jelačića. Za obilazak spomenutog prostora nije nam potreban ni automobil ni javni gradski prijevoz, jedino dvije noge koje su nam, slikovito rečeno, uvijek pri ruci.

Krećemo u obilazak sa Zrinjevca, zelene oaze u užem središtu velegrada. Svugdje uokolo lijepo održavani travnjak čak engleske kvalitete, na koji je, vidi čudo, slobodan pristup. Zato nikog ne

U društvu Mande i mladog viteza

iznenađuje da u večernjim satima vrućih ljetnih dana ovdje nalazi osvježenje i staro i mlado. Tinejdžeri, ali i oni iznad dvadeset okupljajući se u manje prijateljske skupine bez ustezanja se smještaju na travnjak i do kasno u noć tulumare uz pjesmu i pratnju gitare. Njihova čilost, bučnost očito nikome ne smetaju jer se stambene zgrade, višekatnice nalaze podalje od tih zbivanja na travnjaku.

Na jednoj od tih zgrada skromna spomen-ploča s natpisom: „U ovoj kući je živio i svoje trajne patente stvarao Slavoljub Penkala, svestrani izumitelj, konstruktor i graditelj prvog hrvatskog aviona, te izumitelj naliv-pera, tzv. penkale.“ Nemoguće je ne uočiti ovdje odmah u blizini Umjetnički paviljon koji svojom monumentalnošću zau-

zima čelnu poziciju u tom dijelu grada, od Zrinjevca do Tomislavova trga. Po svojoj namjeni i svrsi te dimenzijama sličan je tom zdanju Muzej likovnih umjetnosti (Szépművészeti Múzeum) na Trgu junaka (Hősök tere) u Budimpešti. Po arhitektonskoj kompoziciji Umjetnički paviljon s dominantnom kupolom jedinstven je zagrebački objekt te je proglašen i zaštićen kao prvorazredni spomenik kulture. S plakata postavljenih pokraj paviljona i ispred njega, saznajemo da su nedavno ovdje bila izložena djela znamenitoga slikarskog velikana 20. stoljeća, slikara snova Joana Miroa (1893. – 1983.). Njega je u istom izložbenom prostoru od svibnja sve do sredine rujna zamijenio drugi svjetski poznati umjetnik August Rodin (1840. – 1917.) s veličanstvenim skulpturama kao što su Poljubac ili Misliac. Michelangelov nasljednik postavom „Rodin u Meštrovićevu Zagrebu“ predstavljen je zapravo sa svojim cijelim stvaralačkim opusom, čak sa 74 djela, a izloženo je i niz studija, crteža i fotografija o njemu. Vrhunski je umjetnički doživljaj vidjeti sve to.

Nastavak u sljedećem broju

Crkva svetog Marka na krovu s grbom grada i države

SERDAHEL – U sjedištu EGTC Regija Mura u Fedakovoj kuriji krajem 2015. održana je druga po redu skupština grupacije na kojoj su predsjednik Mario Moharić i supredsjednik Stjepan Tišler izvjestili o dosadašnjem radu organizacije. Grupacija je registrirana u svibnju 2015. g. i čine je mjesta Narodnosnoga pomurskog udruženja za razvoj područja odnosno međimurske općine Kotoriba, Donji Vidovec, Donja Dubrava, Donji Kraljevec i Goričan. Skupština je odlučila o proširivanju članstva, tako su u grupaciju primljene i općine Sveta Marija i Legrad. Osim toga odlučeno je da će organizacija dati izraditi Strategijski plan, koji je jedan od uvjeta da se uspijeva kandidirati za europske fondove. Najvažniji je cilj grupacije kandidiranje za projekte vezane uz razvoj prekograničnog prometa, konkretno za izgradnju mosta između Kerestura i Kotoribe, za iskorištavanje rijeke Mure kao izvora obnovljivih izvora energije i čuvanje, njegovanje kulturnih i jezičnih naslijeđa u hrvatsko-mađarskom odnosu.

KUKINJ – Uobičajeno Vinkovo i ove će se godine održati u Kukinju u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave. Okupljanje je svih onih koji žele biti svjedoci ovogodišnje posvete vinograda kukinjskih vlasnika u podne kod mjesnog doma kulture. U poslijepodnevnim satima, s početkom u 16 sati je sveta misa u kukinjskoj crkvi sv. Ane, blagoslov grančica trsa, čemu slijede večera, druženje i zabava u mjesnom domu kulture.

BARČA – U organizaciji gradske Hrvatske samouprave, uz potporu Hrvatske samouprave Šomođske županije i Zajednica podravskih Hrvata, u subotu, 6. veljače, priređuje se tradicionalni Hrvatski bal u svečanoj dvorani Gimnazije Ferenc Széchenyija. U programu u 19 sati nastupa domaći KUD Podravina, a na balu svira Orkestar Vizin i Top team. Cijene su ulaznice: s večerom 3600, bez nje 1800 forinti.

UNDA – Undansko hrvatsko društvo srdačno Vas poziva na svoj Hrvatski bal, koji će se održati 29. januara, u petak, u horpačkoj gostioni. Bal se otvara u 19 uri, a u 22 uri je pukanje tombolov. Cijeli večer Vas zabavlja petroviska Pinkica.

UMOK – Umočka Hrvatska samouprava i Hrvatsko kulturno društvo «Kajkavci» priređuju Hrvatski bal 23. januara, u subotu, kamo Vas srdačno čekaju. Mjesto bala će biti i ovput Panzion «Tornácos», kade bal otvara umočki HKD «Kajkavci». Goste zabavlja petroviski Timar-trio, obećane su vridne tombole i ugodna zabava. Cijena karte je 3900 Ft, u kojoj je nutri i večera, a ponude za tombole takaj rado primaju jer će se tim podupirati djelovanje HKD-a «Kajkavci».

KEMLJA – Zastupnici Hrvatske samouprave u Kemlji srdačno Vas pozivaju na tradicionalni Hrvatski bal, 23. januara, u subotu, u kemljanski dom kulture. Program počinje u 19 uri, nastupaju domaće kulturne grupe. Ulaznice su 1000 Ft, a tombole 200 Ft.

PETROVO SELO – Zaklada za Petrovo Selo ove subote, jur po šesnaesti put, Vas poziva na svoj fašenjski bal u maškari, u mjesni dom kulture. Bal se začme u 20 uri, a ulaznica je 1200 Ft. Tema za sve one ki se kanu obličići i tim stvoriti karnevalsku atmosferu 16. januara, u subotu, Olimpija i nje športaši.

Božićni Narodnosni dan na Majdanu

U majdanskome (X. okrug) Domu kulture „Körösi Csoma Sándor“ u zajedničkoj organizaciji okružne armenske, bugarske, grčke, hrvatske, njemačke, poljske, romske, rusinske, srpske i ukrajinske samouprave, sredinom prosinca 2015., priređen je božićni Narodnosni dan. Prigodnim se riječima nazočnima obratio majdanski dogradonačelnik Gábor Radványi, a božićni je blagoslov nazočnima uputio župnik Attila Balogh. U sklopu narodnosne kulturno-folklorne večeri s pučkim pjesmama, plesovima te recitacijama nastupili su folklorna društva narečenih narodnosti. Hrvatsku je zajednicu zastupala budimpeštanska Hrvatska izvorna plesna skupina s bunjevačkim plesnim koreografijama, uz harmonikašku pratnju Stipana Agića.

k. g.

PRELA I BALOVI U BAČKOJ

16. siječnja

ČAVOLI – TS „Bačka“ (Gara)

KALÁČA-Lakomac; Orkestar „Zabavna industrija“ (Dušnok)

23. siječnja

BIKIĆ – Orkestar braće Barić (Santovo)

30. siječnja

SENTIVAN – Orkestar „Čabar“ (Baja)

SANTOVO – Marindanski bal, „Bereški tamburaši“ (Bereg)

6. veljače

BAJA – TS „Ravnica“, Osijek; Orkestar „Čabar“ (Baja)

ALJMAŠ – TS „Bačka“ (Gara)

13. veljače

BAČINO – TS „Bačka“ (Gara)

20. veljače

BAJA – FANCAGA – Orkestar „Čabar“ (Baja)

KAČMAR-Orkestar „Juice“ (Pečuh)

27. veljače

ČIKERIJA – Orkestar „Čabar“ (Baja)

DUŠNOK – Orkestar Krunoslava Agatića Kiće (Tukulja)

27. veljače / 5. ožujka

GARA – Muško prelo, TS „Bačka“ (Gara)